

hvad det havde kjæmpet for i 1877. Hvis de Herrer ville efterse Finantsudvalgets Betænkning, ville de finde, at Hensigten i 1877 var den at sikkre de indbragne Midler mod en Anvendelse, som ikke forud havde vundet den bevillende Magts Samtykke, og det var netop det, der skete ved Overenskomsten i 1878, at de Midler, som vare indbragne, bleve sikrede imod en Anvendelse, som ikke havde vundet den bevillende Magts Samtykke. Det var desuden ogsaa i en anden Henseende en Seir for Folkethinget, da det var første Gang, siden Vispetænden blev indbragt paa Finantsloven, at kirkelige Midler kom til at staa der, og at det altsaa derigjennem blev anerkjendt, at disse vare Statsmidler, som Rigsdagen kunde raabe over og fik med at gjøre. Derfor benægtede den høitærede Minister ogsaa igaar overfor den ærede Ordfører, at han havde faaet en saadan Myndighed, som den ærede Ordfører tillagde ham, og jeg antager derfor, at det er klart, at den ærede Ordfører paa dette Punkt tog feil. Med Hensyn til Tienden talte den ærede Ordfører om, at vi der vilde sætte en Kile ind i Lovforslaget, men der tager den ærede Ordfører feil, vi ønske ikke at sætte en Kile ind i Forslaget, men den Bestemmelse om Tienden, som vi ønske at beholde, staa der iforveien, den er et Led af de Præstelønningsforslag, som ere vedtagne her gennem den sidste halve Snes Aar. Det er altsaa ikke os, der vilde sætte en Kile ind i Forslaget, vi ville blot passe paa, at det ikke falder i Staver, at ikke Noget falder ud af det, som engang staa deri. Hvis vi havde stillet det Forslag, vi tænkte paa, nemlig at faae fastsat i Loven bestemte Grundtræk, kunde det ærede Medlem have talt om Kiler; men da vi ikke have gjort det og kun holde paa det, der staa, saa passer det ikke. Havde der været Tale om fra Nyt af at føre denne Bestemmelse ind i Forslaget, kunde adskillige af de Betragtninger, den ærede Ordfører fremsatte, have været paa deres Plads, saa kunde man maasse have haft adskillige Betæneligheder ved at gjøre det, men nu, da den engang staa der som et Udtryk for Folkethingets Ønske om snarest muligt at komme til en Afsløsning af Præstetienden, ser jeg ikke rettere end, at, hvis man nu stemmer den ud, da er det et Tilbagestrid fra Folkethingets tidligere Standpunkt, en Opgivelse af det Ønske, det tidligere har havt. Jeg kunde endda forstaa, at man gik til at tage denne Bestemmelse ud, naar man havde nogen Udsigt til at faae Noget til Gjengæld derfor, naar det stod saaledes, at man ved at stemme den ud iøvrigt kunde faae en Lov, som man helt igjennem kunde være tjent med, naar denne Bestemmelse med andre Ord var en saadan Hindring for Lovens Gjennemførelse, at man ikke uden at tage den bort kunde faae Loven; men hvis man nu stemmer den ud, som Forholdene i dette Øieblik ere, saa opgiver man Folkethingets

tidligere Stilling uden at faae Nogetsomhelst til Gjengæld. Derfor vil jeg først se, om Folkethingets Flertal vil gaa til at stryge Bestemmelsen, førend jeg tror det. Endelig er der Spørgsmaalet om Offer. Der spøvede den ærede Ordfører aabenbart i en Vilbærelse baade med Hensyn til sit eget og med Hensyn til vort Forslag. Han talte, som om hans Forslag uden videre forbyd Præsterne at modtage Gaver, og at vi derimod vilde tillade dem det, men det er ikke rigtigt. Naade efter den ærede Ordførers og efter vort Forslag ville Præsterne i Fremtiden kunne modtage frivillige Gaver, det ville ærede Medlemmer se ved at sammenligne Forslagene. Forskjellen er kun den, at efter den ærede Ordførers Forslag maa Præsterne ikke modtage Gaver, naar det udtrykkelig er i en bestemt Anledning, men de maa nok modtage dem i al Almindelighed, og deri er det, saavidt jeg kan se, at Ulemperne ligge. Jeg kan ikke se rettere, end at det er en demoraliserende Lovbestemmelse, som absolut vil føre til, at man omgaar den, og jeg tror ikke, at det er rigtigt at give Lovbestemmelser, hvorom man paa Forhaand kan sige sig selv, at de ville blive omgaaede baade den ene og den anden Gang. Der er jo nemlig efter den ærede Ordførers Forslag ikke det Mindste veien for, baade at en Præst kan modtage, og at Folk kunne give Gaver, selv om det er i en bestemt Anledning, naar det blot ikke siges. (Afbrydelse af Berg.) Der staa, at de ikke maa modtage Gaver i en bestemt Anledning, men hvorledes skal det oplyses, om det er i en bestemt Anledning eller ikke? Det kan dog kun ske derved, at det fra den ene eller anden af Siderne er blevet sagt, at det var i en bestemt Anledning. Men hvis man tier stille derom, kunne Gaverne gives fremdeles ligesom hidtil. Jeg ser ikke rettere, end at det for samvittighedsfulde Folk vil være en meget pinlig Sag. Det kan tidt være vanskeligt, naar man giver en Præst en Gave, at gjøre sig det klart, om det er i Anledning af en enkelt bestemt Handling, eller man blot saadan i al Almindelighed ønsker at give ham Noget, og det kan være meget vanskeligt for en samvittighedsfuld Præst, naar han faar en saadan Gave s. Ex. kort Tid efter, at han har konfirmeret Sivrens Søn, at afgjøre, om han faar den i Anledning af Konfirmationen eller som en almindelig Anerkjendelse, og det er derfor, vi have ønsket denne Bestemmelse om, at de ikke maatte modtage Gaver i en bestemt Anledning, bort af Loven, saaledes at det blev klart, at alle Betalinger for kirkelige Handlinger bortfaldt, som vort Forslag lyder, men at man iøvrigt ligesom efter Ordførers Forslag kunde give Præsten, hvad man i og for sig havde lyst til at give ham af et godt Hjerte. Naar der staa, saaledes som det hedder i den ærede Ordførers Forslag, at Præsten ikke maa modtage Gaver i Anledning af disse bestemte Handlinger, maa man